

производителей с наличием в родословной предков трех линий больше на 3,9 %, чем у производителей с наличием в родословной предков двух линий межлинейного типа подбора.

Заключение. Таким образом, все изучаемые производители голштинофризской породы независимо от их происхождения и типа подбора родительских пар являются кроссированными. При этом выявлено, что, чем более кроссированные животные, тем выше индексы родословной производителей по большинству изучаемых показателей молочной продуктивности.

ЛИТЕРАТУРА

1. К а з а к е в и ч, В.М. Оценка быков-производителей по происхождению / В. М. Казакевич, А. Н. Григорович // Сборник научных трудов – Витебск, 2004.
2. К а з а р о в е ц, Н.В. Подбор в молочном скотоводстве / Н. В. Казаровец // учебное пособие. – Горки: БГСХА, 1998.

УДК 619:616.2/3-084:615.3:636.4

Сыр'ева В.М. – студэнтка

ЗМЯНЕННІ МАРФАЛАГІЧНАГА СКЛАДУ КРЫВІ І ЎТРЫМАННЯ Ў ЁЙ ГЕМАГЛАБІНУ ПРЫ БРАНХАПНЕЎМАНІІ Ў ПАРСЮЧКОЎ

*Навуковы кіраўнік – Пятроўскі С.У. – кандыдат вет. навук, дацэнт
УА «Віцебская дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны»,
Віцебск, Рэспубліка Беларусь*

У свіней і пры традыцыйнай тэхналогіі ўтрымання, і ва ўмовах прамысловых комплексаў рэспіраторныя хваробы займаюць другое месца па распаўсюджанасці пасля хвароб органаў стрававання. Рэспіраторныя захворванні вядуць да вялізарнага эканамічнага ўрону, які складаецца з змяншэння прырастаў жывой масы парсючкоў, згублення племянной якасці, вялізных выдаткаў на дыягностыку, лячэнне і прафілактыку, вымушанага зарэзу і здыхаты.

На фоне рэспіраторных захворванняў узнікае комплекс парушэнняў у іншых органах і сістэмах, што патрабуе абавязковага комплекснага падыходу для лячэння хворых парсючкоў. Але лячэнне не заўсёды аказваецца эфектыўным, бо часцяком вядзецца без вызначэння дыягназу і прызначэння на яго аснове адпаведнай схемы тэрапіі, без сістэмы і з выкарыстаннем толькі антыбактэрыяльных сродкаў. У выніку адбыва-

еще павялічэнне тэрмінаў лячэння, набыццё хваробай хранічнага працягу і развіццё рэцыдываў.

У медыцыне традыцыйна кантроль эфектыўнасці лячэння вядзецца шляхам гематалагічных доследаў, у прыватнасці, вызначэння ў крыві марфалагічных паказчыкаў (эрытрацыты, лейкоцыты) і гемаглабіну.

Мэтай нашых доследаў стала вывучэнне магчымасці кантролю эфектыўнасці схемы лячэння хворых парсючкоў пры рэспіраторных хваробах (бранхіт, бронхапнеўманія) з выкарыстаннем комплексу паказчыкаў крыві, вызначаных лабараторна.

Работа выканана на ўчастцы дарошчвання свінагадоўчага комплексу і на кафедры ўнутраных незаразных хвороб жывёл УА ВДАВМ.

Былі сфарміраваныя 3 групы парсючкоў пасля адымання (па 10 жывёл у кожнай, узрост – 45–85 дзён). У склад 1-ай групы ўваходзілі клінічна здаровыя парсючкі, дагэтуль не хварэўшыя рэспіраторнымі хваробамі. У склад 2-ой групы – парсючкі з клінічнымі адзнакамі рэспіраторнай паталогіі (гіпертэрмія, паліпноэ, змешаная задышка, кашаль, насавыя выцячэнні, сухія і вільготныя хрыпы). Гэтых жывёл лячылі з выкарыстаннем схемы ветэрынарнай службы гаспадаркі і ўтрымлівалі ў санітарных загонах. У склад 3-й групы былі ўключаны парсючкі, якія перахварэлі рэспіраторнымі хваробамі, не мелі клінічных адзнак захворвання і таму былі пераведзены з санітарных загонаў на агульныя ўмовы ўтрымання (групавыя загоны). Ва ўсіх жывёл была атрымана кроў, у якой вызначалі ўтрыманне эрытрацытаў і лейкоцытаў (падлік у камеры Гараева) і гемаглабіну (гемаглабінцыянідны метад) [1].

На выніках доследаў была зроблена выснова аб лячэбнай эфектыўнасці тэрапеўтычных мерапрыемстваў пры рэспіраторнай паталогіі.

Атрыманы лічбавы матэрыял быў апрацаваны статыстычна з выкарыстаннем праграмы Microsoft Excel. Падчас апрацоўкі разлічвалі сярэдняю арыфметычную ($\bar{X}$), стандартнае адхіленне (σ), дакладнасць адрозненняў паміж мноствамі дадзеных (p).

Падчас доследаў было вызначана, што нягледзячы на адсутнасць клінічных адзнак рэспіраторнай хваробы (бранхіта ці бронхапнеўманіі) кантроль эфектыўнасці тэрапіі трэба весці з улікам рэзультатаў лабараторных доследаў крыві (марфалагічных і біяхімічных). Вызначаныя паказчыкі доследаў прыведзены ў табліцы.

Марфалагічныя паказчыкі і ўтрыманне гемаглабіну ў крыві парсючкоў ($\bar{X} \pm \sigma$)

Паказчык, адзінка вымярэння	Реферэнтныя велічыні [2]	Групы парсючкоў		
		1-ая	2-ая	3-я
Эрытрацыты, $\times 10^{12}/\text{л}$	6,0-7,5	6,63 $\pm$ 0,512	6,14 $\pm$ 0,284*	6,08 $\pm$ 0,294*
Лейкацыты, $\times 10^9/\text{л}$	8,0-16,0	11,26 $\pm$ 2,442	22,17 $\pm$ 1,832*	16,93 $\pm$ 1,061*
Гемаглабін, г/л	90-110	97,18 $\pm$ 5,334	84,55 $\pm$ 3,544*	84,15 $\pm$ 3,743*

* - $p < 0,05$ у адносінах да 1-ай групы

Аналіз рэзультатаў марфалагічных доследаў сведчыць, што ўтрыманне эрытрацытаў у крыві парсючкоў усіх груп адпавядае фізіялагічным паказчыкам. Аднак у жывёл 1-ай групы ўтрыманне эрытрацытаў вышэй на 8,1% у параўнанні са свіннямі 2-ой групы і на 9,1 % вышэй, чым у парсючкоў 3-й групы. Акрамя таго, у жывёл 2-ой і 3-й груп у крыві была вызначана гіпахромемія (змяншэнне ўтрымання гемаглабіну). У параўнанні з парсючкамі 1-ай групы гэты паказчык меў значэнне ніжэйшае на 14,9 і 15,5 % адпаведна для 2-ой і 3-й групы. Развіццё гіпахромеміі на фоне нармальнага ўтрымання ў крыві эрытрацытаў характарызуе гіпапластычную анемію.

І у парсючкоў 2-ой групы, і у парсючкоў 3-й групы ў крыві быў вызначаны лейкацытоз (як рэакцыя арганізму на запаленчы працэс).

Наяўнасць у жывёл 3-й групы лабараторных адзнак анеміі і лейкацытозу на фоне клінічнага выпраўлення сведчыць аб няпоўным узнаўленні арганізму жывёл пасля хваробы.

Такім чынам, аналіз рэзультатаў марфалагічных і біяхімічных доследаў крыві сведчыць пра наяўнасць у арганізме парсючкоў змяненняў, характэрных для гіпапластычнай анеміі і запалення. Пры гэтым падобныя змяненні вызначаны як у клінічна хворых жывёл, так і ў парсючкоў, што лічыліся здаровымі пасля адпаведнага лячэння. Гэта патрабуе ўдасканалення комплексу лячэбных мерапрыемстваў.

ЛІТАРАТУРА

1. К о н д р а х и н, И.П. Методы ветеринарной клинической лабораторной диагностики / И. П. Кондрахин [и др.] – М.: КолосС, 2004. – 520 с.
2. Клиническая диагностика внутренних незаразных болезней животных / А. М. Смирнов [и др.]. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Агропроиздат, 1988. – 512 с.